

se do pokladny, zda tam akcie jsou, anebo aby filiálka v tom případě, že tvrzení dovolacího spisu o dojití akcií není pravdivo, po první urgenci sdělila věc centrále, tak, by při dalších urgencích mohl býti žalovanému sdělen pravdivý stav. O tom, že kterýkoliv bankovní úředník, který pověřen jest stykem se stranami, jest dle čl. 47 obch. zák. zmocněn k tomu, by jménem banky přijímal k vědomosti ústní urgence, a že není třeba písemných urgencí, nelze pochybovati. Proto nezávažno jest, kdo byl oním úředníkem, jenž urgence žalovaného k vědomosti bral, a není řízení odvolací vadno dle Šu 503 čís. 2 c. ř. s. z toho důvodu, že přesně nezjištěno, který to byl úředník, s nímž žalovaný jednal. Pokud dovolatelka s hlediska Šu 503 čís. 2 a 3 c. ř. s. brojí proti tomu, že žalovanému byla přiložena víra, nelze k těmto vývodům přihlížeti, ježto dle Šu 503 c. ř. s. není úkolem dovolacího řízení přezkum toho, jak nižší stolice zhodnotily výsledky provedených důkazů. Žalobkyně sice tvrdila za sporu, že vyzvala žalovaného k zaplacení nedoplatku, ale v tomto směru jest závažno, kdy tak učinila. A tu není vůbec zjištěno, že by byla před povolením příročí učinila projev, z něhož by bylo patrné, že trvá na úplném splnění oné oboustranné smlouvy, a jenž by byl odpovědí na prohlášení žalovaného, po 3 urgencích učiněné, že již akcie nechce. Takovým včas učiněným projevem není zaslání výpisu z běžného účtu ku dni 15. června 1923, proti němuž žalovaný nečinil výtek, ježto zaslání tohoto výpisu spadá do doby příročí. Rovněž do této doby spadá změna prosby žalobní, při ústním jednání 29. září 1923 učiněná, kdež poprvé projevuje žalobkyně výslovnou ochotu k vydání akcií proti zaplacení nedoplatku upisovací ceny. Tedy ani zasláním onoho výpisu ani onou změnou žalobní prosby neodčinila žalobkyně důsledky svého prodlení. Ježto jde o prodlení na straně žalobkyně, a ježto vydání akcií, nabízené teprve za příročí, tedy v době, kdy již akcie neměly ani vnitřní ani vnější ceny a nebyly ani na burse znamenány, nemá pro žalovaného pražádné ceny, nelze žalovaného vzhledem k zásadě Šu 1052 obč. zák. přidržeti k smluvnému plnění a právem odvolací soud žalobu zamítl. Stačí ostatek dovolatelku odkázati na podrobné vývody napadeného rozsudku, pokud se touto otázkou obírá, a dlužno vzhledem k dalším vývodům dovolacím podotknouti ještě toto: Otázka, zda by byl žalovaný akcie podržel, kdyby je byl dostal, a tím stejnou ztrátu utrpěl, jest vzhledem k prodlení žalobkyně nezávažna. Rovněž bezvýznamná jest pro věc naděje žalující banky, že prý akcie její po provedené likvidaci budou zase cennými papíry. Za tohoto stavu věci netřeba se obíratí dalšími otázkami, jež byly předmětem úvah nižších stolic; ježto pak není již žalováno čisté saldo kontokorentní, netřeba ani přihlížeti k námitce započtení pohledávky 10.400 Kč.

Čís. 5590.

Dle Šu 60 bánského nařízení (pro Chorvatsko) ze dne 1. září 1916, čís. 17.500 nevztahuje se nucené narovnání mimo úpadek na bývalé členy veřejné obchodní společnosti, nýbrž tohoto dobrodiní požívají jen veřejní společníci, kteří jsou jimi v době zahájení vyrovnacího řízení.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1925, Rv II 571/25.)

Žalující firma dodala záhřebské firmě A, B a N., veřejné společnosti zboží, za něž zůstala firma dlužna 22.613 Kč 22 h. Žalovaní B. a N. vystoupili z veřejné společnosti, načež zbyvší samomajitel firmy A. se nuceně vyrovnal na 37%. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na obou vystoupivších společnících B-ovi a N-ovi, by jí doplatili zbytek její pohledávky, se kterým vyšla na prázdno při vyrovnání firmy A., B. a N. Procesní soud první stolice přiznal žalobkyni ze zažalovaných 17.153 Kč 75 h pouze 14.673 Kč 63 h. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalované, k odvolání žalující přiznal jí celý zažalovaný peníz a odvětil k odvolání žalované v důvodech: Jde o výklad § 60 bánského nařízení ze dne 1. září 1916, čís. 17.500. Podle tohoto ustanovení zbavuje se dlužník všech dluhů tím, že věřitelé přistoupili na vyrovnací kvotu, následkem čehož neuhrazený zbytek nemůže již oživit. Podle §u 60 čís. 3 právě zmíněného bánského nařízení vztahuje se nucené vyrovnání i na členy veřejné obchodní společnosti i na vnitřní členy komanditní společnosti (zpráva oddělení ministerstva spravedlnosti v Záhřebě čís. 4442. Žalovaná strana jest právního názoru, že ustanovení §u 60 čís. 3 vztahuje se i na veřejné společníky, kteří před vyrovnáním ze společnosti vystoupili, že vyrovnáním pohledávka jest zrušena a že tudíž i proti vystoupivším společníkům pohledávka není po právu. Než tomuto právnímu názoru nelze přisvědčiti. Podle §u 105 chorv. obchod. zák. vystoupivší člen obchodní společnosti ručí celým svým majetkem solidárně za závazky společnosti, které vznikly za jeho členství a za pozdější obchody a závazky ručí v tom případě, plynou-li bezprostředně z toho, co se přihodilo za jeho členství. Ustanovení §u 60 čís. 3 svrchu uvedeného bánského nařízení vztahuje se podle svého slovného znění pouze na členy veřejné společnosti. Vystoupivší veřejné společníky nelze považovati za členy veřejné společnosti, poněvadž právě svým vystoupením přestali býti jejími členy, pozbyli svého členství ve veřejné společnosti a nejsou již veřejnými společníky. Vzhledem k slovnému znění §u 60 bánského nařízení, má první soud právem za to, že v tom případě, kdyby se mělo ustanovení tohoto paragrafu vztahovati i na vystoupivší členy veřejné společnosti, byl by to musil § 60 bánského nařízení výslovně podotknouti, a, jelikož se tak nestalo, že z toho plyne, že účinky vyrovnání vztahují se pouze na dočasné členy veřejné společnosti, veřejné společníky, nikoliv však na veřejné společníky vystoupivší, tedy bývalé. Sdílí tudíž odvolací soud úplně právní názor procesního soudu, že vnučené vyrovnání, které ujedná firma po vystoupení dotyčného společníka, dotýká se podle platných v Chorvatsku zákonných předpisů pouze firmy samotné, pokud se týče jejích skutečných společníků, nikoliv však také společníků dřívějších, tedy v tomto případě, že vyrovnání firmy A. B. a N. dojednané a ukončené dne 10. ledna 1923 týká se pouze této firmy, resp. jejího samojediného majitele Šalomouna A-a. Jsou tedy žalovaní jako solidární dlužníci primerní povinni zaplatiti žalující straně celý zbytek pohledávky, s níž tato při vyrovnání vyšla na prázdno, který vzhledem k svrchu uvedenému činí celý zažalovaný peníz.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jedině uplatňovaný dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. není opodstatněn. Nižším soudům jest přisvědčiti v tom, že dle §u 60 bánského nařízení ze dne 1. září 1916, čís. 17.500 se nucené narovnání mimo úpadek nevztahuje na bývalé členy veřejné společnosti obchodní, nýbrž že tohoto dobrodiní požívají jen veřejní společníci, kteří jimi jsou v době zahájení vyrovnacího řízení. Tito společníci ručí všem věřitelům společnosti a jsou vlastně těmi fyzickými osobami, které pod společenskou firmou obchody provozují. Kdyby nebylo předpisu §u 60 čís. 3 cit. nař., nemělo by vlastně vyrovnací řízení ohledně veřejné společnosti žádného smyslu, ježto by každý věřitel mohl celé své pohledávky dobývatí na veřejných společnicích. Něco jiného jest však při vyloučených nebo vystoupivších společnicích, kteří ručí dle §u 105 obch. zák. chorv. solidárně jen za závazky společnosti, které vznikly v době jejich členství nebo bezprostředně plynuly z toho, co se přihodilo v době jejich členství, tedy jen za určité dluhy, a to vedle společnosti, pokud se týče vedle veřejných společníků, v ní spojených. Proto jsou takoví bývalí společníci pouhými spoludlužníky ohledně těchto určitých dluhů, jichž závazek vyrovnacím řízením zůstává nedotčen jak co do výše, tak co do splatnosti.

Čís. 5591.

Vrácení obecní dávky proto, že prý byla neprávem předeepsána a vybrána, nelze se domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1925, R I 962/25.)

Žalobce domáhal se na žalovanou obci žalobou vrácení obecní dávky, již prý žalovaná žalobci neprávem předeepsala. Námitku nepřípustnosti pořadu práva soud první stolice zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. **D ů v o d y:** Předpokladem pro žalobní nárok jest přezkoumání otázky, zda žalovaná strana jest jako veřejnoprávní korporace oprávněna k vybírání dávky, jejíž výše není sporna, čili nic. Nemůže býti o tom žádné pochybnosti, že k rozhodnutí této otázky jest jediné příslušným správní úřad (správní soud) a že tedy rozhodnutí o této věci nelze pořadem práva. Z toho vyplývá, že žalovanou stranou uplatňovaná námitka nepřípustnosti pořadu práva jest právem uplatňována.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

V tom ohledu lze ovšem přisvědčiti náhledu stěžovatelovu, že otázka, zda pořad práva je přípustný, závisí na povaze sporného nároku a jsou-li k rozhodování o něm povolány řádné soudy, že mohou též, pokud toho zapotřebí, řešiti bez ohledu na hranice jinak pro jejich příslušnost vymezené důležité otázky předběžné (§ 190 c. ř. s.). Stěžovatel se